

Ấn phẩm của Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng

Khoa học

KHÁM PHÁ

Số 47/2024

“RỪA và THỎ”

PHIÊN BẢN ĐỜI THỰC

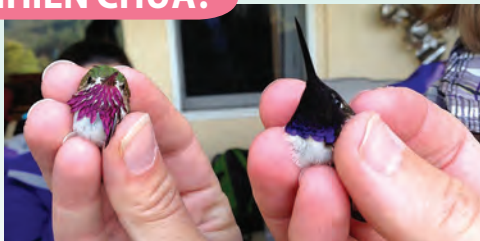

Quét mã QR để truy cập shop.thieunien.vn

MỜI CÁC BẠN ĐẶT MUA BÁO KHOA HỌC KHÁM PHÁ TẠI BƯU ĐIỆN THEO MÃ SỐ : B33.5

TỔNG ĐÀI HỖ TRỢ ĐẶT BÁO : 1800.585855

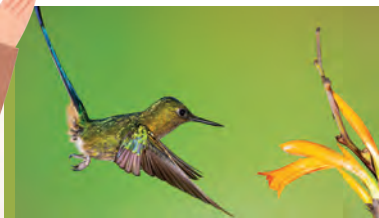
NGẠC NHIÊN CHƯA?

1. Với chiều dài khoảng 8cm, nặng từ 2-20 gam, chim ruồi là loài chim nhỏ nhất trên Trái Đất.

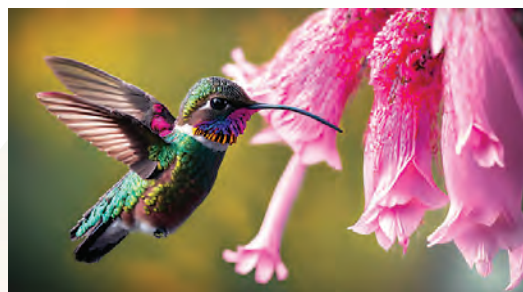
2. Đây là loài chim duy nhất biết bay tại chỗ và bay giật lùi.

3. Loài chim nhỏ bé này có thị giác rất tốt, chúng có thể nhìn thấy thức ăn từ cách xa khoảng 1,3km.

4. Chim ruồi thường có màu lông giống như màu sắc của loài hoa mà chúng hút mật. Điều này giúp chúng ngụy trang để tránh những kẻ săn mồi.

5. Dù có não bộ chỉ to bằng hạt gạo nhưng chim ruồi lại có trí nhớ siêu hạng. Chúng có thể nhớ được bông hoa nào chúng đã từng hút mật cơ đấy!

VÂN TRANG

VOUCHER
QUÀ TẶNG TRỊ GIÁ
50.000đ

Voucher quà tặng trị giá **50.000đ**
áp dụng đến hết tháng **12/2024**.

KHI BẠN ĐẶT MUA CÁC SẢN PHẨM BÁO TNTP&ND

■ Bạn hãy cắt Voucher này đem trực tiếp đến Phòng Phát hành - Tòa soạn báo Thiếu niên Tiên phong và Nhi đồng để mua báo hoặc đặt mua báo dài kỳ. Voucher này áp dụng để mua báo trực tiếp tại Tòa soạn. Mỗi hóa đơn mua báo trực tiếp tại Tòa soạn từ 200.000đ trở lên được áp dụng Voucher này để nhận **01 quà tặng trị giá 50.000đ**.

■ Bạn đọc mua báo trực tiếp tại Tòa soạn báo TNTP&ND liên hệ:

● Số 5, Hòa Mã, Hai Bà Trưng, Hà Nội: Gặp chị **My**. ĐTDD: **0984.147.436**

● Số 12, Hồ Xuân Hương, Hai Bà Trưng, Hà Nội: Gặp chị **Trang**.

ĐTDD: **0979.946.322**

● Bạn đọc tại TP. HCM, TP. Nha Trang, TP. Đà Nẵng, TP. Huế đến trực tiếp VPĐD số 1 Cao Thắng Q.3, TP. HCM; Số 91, Nguyễn Trãi, TP. Nha Trang; Số 50 Phan Châu Trinh, TP. Đà Nẵng; Số 22B Lê Lợi, TP. Huế.

TRƯỜNG HỌC 4.0

Thích mê với CÁC TIẾT HỌC STEM

Nếu có dịp ghé thăm trường TH Đông Phương (Đông Hưng, Thái Bình), thế nào bạn cũng được nghe các bạn học sinh ở đây “khoe” về các tiết học STEM siêu hấp dẫn tại trường mình!

Các tiết học, hoạt động trải nghiệm STEM của trường được tổ chức linh hoạt theo từng chủ đề trong năm học. Vì thế mà nội dung bài học luôn mới mẻ, hấp dẫn và mang tính thực tế cao. Không chỉ thực hành khoa học, các bạn nhỏ còn có những trải nghiệm siêu “lực lực” như cùng nhau pha chế nước giải khát hay thực hiện những dự án làm bánh rán, bánh tráng trộn...

Thông qua những tiết thực hành ý nghĩa này, các bạn học sinh trường TH Đông Phương được học hỏi, rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm, đồng thời có những giây phút vui vẻ bên nhau “học mà chơi, chơi mà học” và vô vàn trải nghiệm đáng nhớ.

PV

CÁC TẾ BÀO “BÁ ĐẠO”

(PHẦN 2)

Cùng tìm hiểu về tế bào da, tế bào thần kinh và tế bào thực vật, các bạn nhé!

Các tế bào da

Tế bào da là những phần rất nhỏ tạo nên lớp ngoài cùng của cơ thể, giúp bảo vệ chúng ta khỏi vi khuẩn và bụi bẩn. Chúng có hình dạng phẳng và xếp chồng lên nhau như những viên gạch, tạo thành một lớp chắn chắc chắn.

Da của một số loài động vật có khả năng thay đổi màu sắc do được tạo thành từ những tế bào đặc biệt. Điều này giúp chúng thích nghi để tồn tại và phát triển trong môi trường sống của mình đấy.

Các tế bào thần kinh

Tế bào thần kinh là những tế bào đặc biệt giúp truyền tải thông tin trong cơ thể. Chúng có hình dáng giống như những sợi dây dài, giúp gửi tín hiệu từ não đến các phần khác của cơ thể. Tế bào thần kinh giúp chúng ta cảm nhận, suy nghĩ và phản ứng với mọi thứ xung quanh.

Cách ếch bắt dế

1. Ếch quan sát con dế bằng mắt.
2. Mắt gửi tín hiệu đến não.
3. Các tế bào thần kinh gửi tín hiệu từ não đến chân.
4. Con ếch nhảy lên và tóm gọn con mồi.

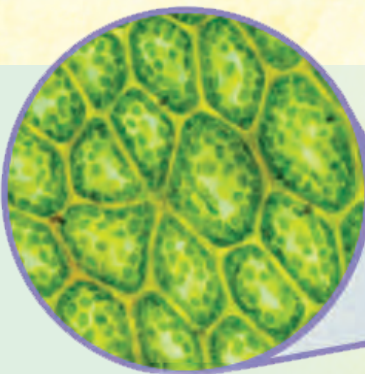
Bạn có biết?

Các tế bào thần kinh chạy dài từ đầu đến chân của hươu cao cổ đấy!

Các tế bào thực vật

Khác với tế bào động vật, tế bào thực vật chứa diệp lục, giúp cây quang hợp. Ngoài ra, chúng còn lưu trữ nước và các chất dinh dưỡng, giúp cây phát triển và sống khỏe mạnh.

Tế bào thực vật.

THỬ THÁCH VUI QUÀ ĐẦY TÚI

Từ những hiểu biết của mình về các tế bào, bạn hãy tìm ra đáp án đúng trong những câu hỏi dưới đây, sau đó cắt hoặc chụp lại ô phiếu đã điền đầy đủ thông tin, đính kèm bài dự thi rồi gửi về địa chỉ:

CÁC TẾ BÀO “BÁ ĐẠO”

Báo Khoa học khám phá, số 5 Hòa Mã, Hai Bà Trưng, Hà Nội.

Email:

vuihocSTEM.khkp@gmail.com

Hạn cuối gửi bài: 20/12/2024.

1. Da của một số loài động vật có thể thay đổi màu sắc nhờ vào các tế bào đặc biệt nào?

- A. Tế bào da.
- B. Tế bào thần kinh.
- C. Tế bào thực vật.

2. Tế bào nào có hình dạng giống như những sợi dây dài?

- A. Tế bào da.
- B. Tế bào thần kinh.
- C. Tế bào thực vật.

3. Tế bào nào chứa diệp lục?

- A. Tế bào da.
- B. Tế bào thần kinh.
- C. Tế bào thực vật.

10 bạn có bài dự thi xuất sắc nhất hàng tuần được tặng **voucher 300K** chương trình học tốt lớp 1-12 môn Toán, Tiếng Anh, ôn thi chứng chỉ, ôn thi chuyển cấp.

Quét mã hoặc truy cập:
<http://tak12.com/>

Tặng **300K** ôn luyện

FREE

+84 888-600-284 | hotoz@cth.edu.vn | TAK12 - (Tự) Học thêm & ôn thi tốt nghiệp

PHIẾU DỰ THI CÁC TẾ BÀO “BÁ ĐẠO” (KHKP 47)

Họ và tên:

Lớp: Trường (quận huyện, thành phố/tỉnh):

Địa chỉ gia đình (phường xã, quận huyện, thành phố/tỉnh):

Điện thoại liên hệ:

Đáp án: Câu 1

Câu 2

Câu 3

Trao thưởng đây!

Trao giải “NHỮNG ĐIỀU THÚ VỊ VỀ DƯA HẤU” (KHKP 21+22)

Chúc mừng các bạn có tên sau:

1. An Đức Minh (lớp 3A5, trường TH Linh Đàm, Hoàng Mai, Hà Nội)

2. Nguyễn Hoàng Bách (lớp 3A6, trường TH Định Công, Hoàng Mai, Hà Nội)

3. Đặng Huyền My (lớp 3A3, trường Phổ thông liên cấp Olympia, Nam Từ Liêm, Hà Nội)

4. Phan Minh Nhật (lớp 2I, trường TH Trường Thi, TP Vinh, Nghệ An)

5. Nguyễn Hoàng Bảo Nam (lớp 4H, trường TH Hưng Bình, TP Vinh, Nghệ An).

Những ngày mùa đông rét mướt, đủ thứ cảm xúc có thể đến với 12 chòm sao. Cùng xem phản ứng “chết cười” của họ nhé.

Phản ứng “chết cười” của 12 chòm sao

BẠCH DƯƠNG (21/3 - 20/4)

Vốn là cung lửa, Bạch Dương không “ngán” mùa đông và sẵn sàng đối mặt với thời tiết lạnh giá. Cũng chính vì sự chủ quan của mình mà Bạch Dương ăn mặc khá phong phanh khi ra đường. Cần thận kéo bị nhiễm cảm lạnh đó nha.

CỰ GIẢI (22/6 - 22/7)

Với trái tim ấm áp và nhân hậu, Cự Giải hằng say tham gia hoạt động từ thiện như quyên góp quần áo ấm... để gửi tặng các bạn nhỏ ở những vùng khó khăn.

KIM NGƯU (21/4 - 20/5)

Cuối tuần được nghỉ, “Sửu nhi” chỉ thích cuộn mình trong chăn ấm để đọc truyện và xem phim, miệng thì... nhai không ngừng nghỉ.

SONG TỬ (21/5 - 21/6)

Mùa đông đến, nhiều hoạt động ngoài trời không diễn ra như kế hoạch, hơn nữa còn phải khoác trên mình hàng tá lớp quần áo dày cộp... Những chuyện này khiến Song Tử không ngừng thở than.

SƯ TỬ (23/7 - 22/8)

Thời tiết “mưa phùn gió bắc” khiến Sư Tử không có nhiều cơ hội tham gia các hoạt động tập thể để thể hiện “tài lẻ” của mình. “Chúa sơn lâm” chỉ mong mùa đông trôi qua thật nhanh thôi.

XỬ NỮ (23/8 - 22/9)

Xử Nữ tận dụng triệt để mọi vật dụng làm ấm như túi sưởi, găng tay, khăn len... ngay cả khi đang ở trong nhà. Điều đó khá bất tiện nếu phải làm việc nhà. Thảo nào mà Xử Nữ hay cúi gắt thể cơ chứ!

THIÊN BÌNH (23/9 - 23/10)

Thiên Bình trang trí cho phòng ngủ của mình thật nhiều nến thơm và tinh dầu các loại để... ngủ ngon hơn.

BỌ CẠP (24/10 - 22/11)

Thời tiết rét buốt của mùa đông dường như làm cho Bọ Cạp mất đi sức lực, không thể làm được việc gì "ra hồn". Điều này khiến Bọ Cạp vô cùng khó chịu.

NHÂN MÃ (23/11 - 21/12)

Nhân Mã ham chơi nhưng cũng rất sợ rét. Biết bao lần Nhân Mã bước chân ra đến cửa, chợt thấy gió lùa "mát lạnh", đành tặc lưỡi... quay vào trong nhà ôm cái chăn cho lành.

MA KẾT (22/12 - 19/1)

Dù trời mưa hay nắng, lạnh hay nóng thì Ma Kết cũng chỉ quan tâm đến một việc duy nhất: Giải quyết hết các bài tập về nhà. Thậm chí họ còn cảm thấy vui vì không phải đi ra ngoài đường!

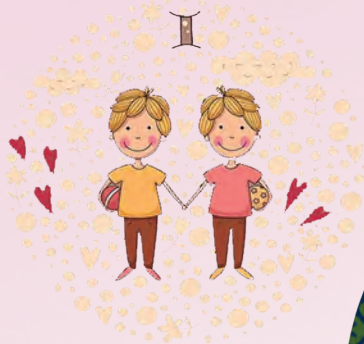
BẢO BÌNH (20/1 - 18/2)

Bảo Bình thích "măm măm" lắm nhưng mùa đông đến tự dưng không còn hứng thú nữa, chỉ cần động đũa là cảm thấy buốt hết cả tay rồi.

SONG NGƯ (19/2 - 20/3)

Có lẽ không có chòm sao nào thích mùa đông bằng Song Ngư đâu. Với họ, không gì tuyệt bằng được cuộn mình trong chăn ấm, đệm êm và... ngủ nướng cả ngày.

TÍT TÍT

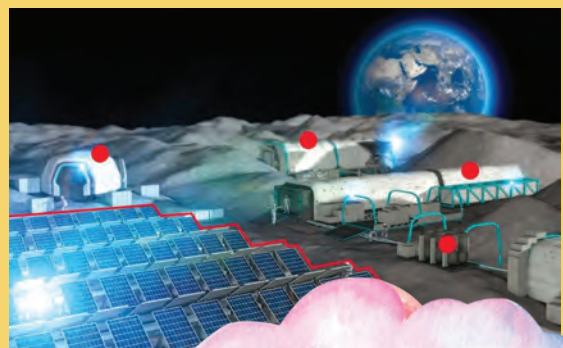
Chào mừng bạn đến với tương lai, nơi trẻ em không chỉ được sinh ra ở Trái Đất mà còn trên Mặt Trăng. Đây không còn là câu chuyện viễn tưởng xa xôi khi nhân loại đang trong hành trình vươn tới “xứ sở của chị Hằng”. Theo Cơ quan Hàng không và Vũ trụ Mỹ (NASA), trong vòng 10 năm tới, con người có thể sinh sống và làm việc tại đây.

Cuộc sống ở “xứ sở của chị Hằng”

Trên Mặt Trăng không có bầu khí quyển để bảo vệ bạn khỏi bức xạ, nhiệt độ ban ngày có thể lên đến 120°C và giảm xuống -130°C vào ban đêm. Cuộc sống của bạn sẽ không bắt đầu dưới những điều kiện khắc nghiệt như vậy. Bạn có lẽ sẽ được sinh ra trong một căn cứ được bảo vệ nghiêm ngặt, có đầy đủ công nghệ tiên tiến và được bao quanh bởi một đội ngũ phi hành gia.

Chào đời ở nơi
cách Trái Đất 384.400km

Mặt Trăng cách Trái Đất trung bình khoảng 384.400km. Nếu bạn được sinh ra tại đây, nơi đầu tiên bạn nhìn thấy ánh sáng có thể là một căn cứ hiện đại.

Cuộc sống khác lạ của "người Mặt Trăng"

Trẻ em được sinh ra trên Mặt Trăng sẽ phải đối mặt với một số thay đổi sinh học khác biệt so với người Trái Đất. Trọng lực thấp hơn (chỉ bằng 1/6 so với trên Trái Đất) có thể khiến xương và cơ của bạn phát triển khác đi. Cụ thể, "người Mặt Trăng" sẽ có khung xương mỏng hơn và ít cơ bắp hơn so với người Trái Đất, do môi trường sống ở đây không yêu cầu khả năng chịu lực lớn.

Không những vậy, màu da của bạn cũng có thể tiến hóa để thích nghi với môi trường mới. Trên Trái Đất, melanin trong da giúp bảo vệ chúng ta khỏi bức xạ Mặt Trời. Tuy nhiên, do Mặt Trăng không có bầu khí quyển, trẻ em sinh ra ở đây có thể cần phát triển làn da sẫm màu hơn để chống lại bức xạ.

Ngược lại, nếu cuộc sống chủ yếu diễn ra trong các căn cứ kín hoặc trong bộ đồ không gian, da của "người Mặt Trăng" có thể nhạt hơn vì thiếu sự tiếp xúc với ánh sáng Mặt Trời.

Ngắm Trái Đất từ "xứ sở của chị Hằng"

Trái Đất phản chiếu khoảng 37% ánh sáng Mặt Trời, khiến nó sáng hơn 43 lần so với Mặt Trăng khi nhìn từ Trái Đất. Ánh sáng từ Trái Đất sẽ tỏa sáng rực rỡ, tạo nên một khung cảnh ngoạn mục trên Mặt Trăng. Tuy nhiên, điều này có vẻ không hợp với những người thích ngủ trong bóng tối hoàn toàn nhỉ? Nếu điều này làm bạn khó chịu, bạn có thể chuyển đến khu vực phía xa của Mặt Trăng, nơi bóng tối luôn bao trùm.

Thách thức khi quay lại Trái Đất

Nếu bạn được sinh ra trên Mặt Trăng và có cơ hội trở về Trái Đất, cơ thể bạn sẽ phải trải qua quá trình thích nghi đầy khó khăn do có sự thay đổi khá lớn về trọng lực. Bạn sẽ cần từ một đến hai tuần để cơ thể tự điều chỉnh và thích nghi.

Trong suốt thời gian đó, cảm giác choáng váng và mất thăng bằng sẽ là những trải nghiệm không mấy dễ chịu. Việc tham gia vào các hoạt động đơn giản như đi lại, chạy bộ... cũng có thể trở nên rất khó khăn đấy.

Sứ mệnh tiên phong

Việc được sinh ra trên Mặt Trăng sẽ mang đến cho bạn những thách thức và khác biệt lớn so với người Trái Đất. Tuy nhiên, cuộc sống này cũng mở ra cơ hội mới, bước tiến mới trong hành trình chinh phục không gian của nhân loại.

Chinh phục Mặt Trăng chỉ là bước khởi đầu. Trong tương lai, con người có thể vươn tới những hành tinh xa xôi như Sao Hỏa, Sao Mộc, Sao Kim... Nhưng trước khi đến đó, "người Mặt Trăng" mang trong mình sứ mệnh tiên phong là cầu nối giúp nhân loại mở rộng các khu định cư ngoài không gian.

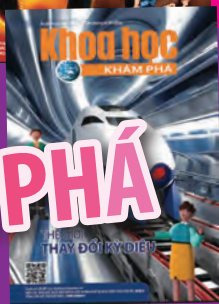
ĐÀO NAM LONG

LOA LOA LOA! QUÀ “HOT” ĐÂY!

Sinh nhật KHOA HỌC KHÁM PHÁ

Các bạn ơi! Trong tháng này có một dấu mốc vô cùng đặc biệt đấy! Tháng 11 năm 2004, lần đầu tiên ấn phẩm KHKP chính thức ra mắt và nhanh chóng nhận được sự yêu mến của các bạn độc giả nhỏ tuổi trên cả nước. KHKP có nội dung bổ ích, phong phú cùng cách thể hiện sinh động, nhẹ nhàng, giúp các bạn nhỏ dễ dàng tiếp cận những vấn đề tưởng như khó hiểu của khoa học hiện đại.

Nhân dịp đặc biệt này, KHKP dành tặng bạn đọc nhiều, rất nhiều món quà ý nghĩa và hấp dẫn.

- Hàng trăm chiếc móc chìa khóa “cute hột me” mang thương hiệu KHKP, chứng nhận “fancứng” của ấn phẩm.

- Sticker muôn hình muôn vẻ, cực kì “xinh xẻo”.

Bạn hãy thể hiện sự am hiểu của mình về ấn phẩm KHKP

NHẬN QUÀ CỰC ĐÃ

bằng cách trả lời những câu hỏi dưới đây. Sau đó, cắt hoặc chụp lại ô phiếu đã điền đầy đủ thông tin, đính kèm bài dự thi rồi gửi về địa chỉ:

SINH NHẬT VUI, QUÀ ĐẦY TÚI
Báo Khoa học Khám phá, số 5 Hòa Mã, Hai Bà Trưng, Hà Nội.

Email: quahot.kp@gmail.com

Hạn cuối gửi bài: 20/12/2024.

Cùng tham gia sự kiện đặc biệt này, các bạn nhé!

Câu 1: Bìa 4 của báo KHKP thường là chuyên mục gì?

A. Tủ đồ chơi.

B. Ngạc nhiên chưa?

C. Cùng STEM khám phá thế giới.

Câu 2: Đây là tên một chuyên mục đồ vui có thưởng?

A. Sáng tạo trẻ.

B. Khoa học vui.

C. Thử tí chơi.

Câu 3: Bạn muốn thay đổi, nâng cấp chuyên mục nào trên báo KHKP? Vì sao?

PHIẾU DỰ THI “SINH NHẬT VUI, QUÀ ĐẦY TÚI” (KHKP 47)

Họ và tên:

Lớp: Trường (quận huyện, thành phố/tỉnh):

Địa chỉ gia đình (phường xã, quận huyện, thành phố/tỉnh):

Điện thoại liên hệ:

Đáp án: Câu 1: Câu 2:

Câu 3:

Khoa học *Thần tượng bạn đọc*
KHÁM PHÁ

Bộ phim:
GIA ĐÌNH SIÊU NHÂN 2
(THE INCREDIBLE 2)

12

Khoa học
KHÁM PHÁ

“RÙA VÀ THỎ” PHIÊN BẢN ĐỜI THỰC

Nhắc đến truyện ngụ ngôn “Rùa và Thỏ” có lẽ ai cũng biết. Thỏ tự cậy mình nhanh nhẹn nên đã chủ quan, ngủ một giấc ngon lành ngay trong khi đang chạy đua với rùa. Kết quả là rùa về đích trước và giành chiến thắng một cách thuyết phục. Thế nhưng nếu đưa câu chuyện đó ra ngoài đời thực, liệu rùa có thể đánh bại thỏ?

CUỘC ĐUA VỀ THỜI GIAN XUẤT HIỆN TRÊN TRÁI ĐẤT

Nhiều nghiên cứu cho thấy, thủy tổ của loài thỏ đã có mặt trên Trái Đất từ rất lâu, khoảng 40 triệu năm về trước. Tuy nhiên, con số này vẫn còn thua kém loài rùa khá nhiều, khi tổ tiên của rùa biển xuất hiện từ cách đây hơn 200 triệu năm.

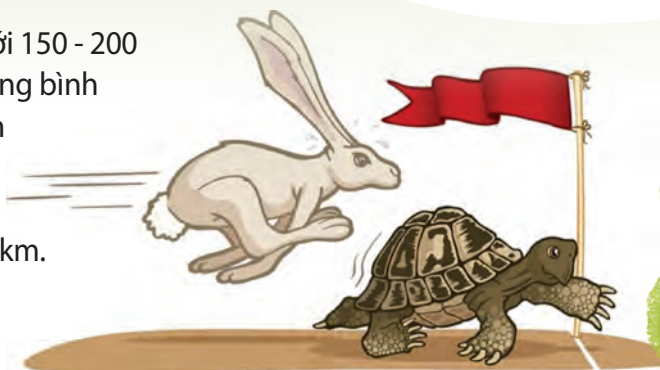

Đến hơn 100 triệu năm sau, một bộ phận của rùa biển đã tách ra và sinh sống trên cạn, hình thành nên loài rùa cạn ngày nay. Điều đó cho thấy, dù là rùa nước hay rùa cạn thì chúng cũng xuất hiện sớm hơn loài thỏ. Hay nói cách khác, trong cuộc đua về thời gian xem ai xuất hiện trước, loài rùa đã chiến thắng.

CUỘC ĐUA VỀ THỂ LỰC

Theo nhà di truyền học Taylor Edwards tại Đại học Arizona (Mỹ), rùa tuy chậm nhưng lại có một sức bền cực kỳ đáng nể. Đến mùa di cư, chúng có thể vượt qua quãng đường lên tới cả chục ki-lô-mét mà không cần nghỉ ngơi dưỡng sức.

Tuổi thọ của rùa có thể lên tới 150 - 200 tuổi, tùy vào từng loài. Nếu trung bình trong một tháng rùa di chuyển 10km, thì trong suốt cuộc đời chúng sẽ vượt qua quãng đường dài tầm 18.000 - 24.000km.

Nếu áp dụng phép tính như vậy cho thỏ, có lẽ nhiều người nghĩ là ta sẽ thu được con số lớn hơn. Tuy nhiên, thỏ là loài động vật nhanh nhẹn nhưng không có sức bền. Hơn nữa, thỏ vốn nhút nhát. Chúng sẽ không bao giờ dám đi đâu xa tổ ấm của mình quá 3km. Vì thế, tổng quãng đường mà thỏ trải qua trong cuộc đời (khoảng 5-10 năm) trên thực tế là không nhiều bằng rùa.

CUỘC ĐUA VỀ KHẢ NĂNG CHỊU GIAN KHÓ

Chiếc mai “siêu to khổng lồ” mà rùa luôn mang trên lưng cũng chính là “ngôi nhà di động” của chúng. Chính “ngôi nhà” ấy đã giúp rùa cựa sống được ở những nơi có khí hậu khắc nghiệt nhất.

Không chịu kém cạnh, loài thỏ cũng sở hữu khả năng chịu đựng và thích nghi tốt. Đôi tai to lớn của chúng không chỉ có vai trò quan trọng trong việc nghe ngóng và xác định kẻ thù từ xa, nó còn là tấm chắn cực tốt bảo vệ cơ thể khỏi sự tỏa nhiệt. Để tránh khỏi nguy cơ mất nước khi ở những nơi nóng bức, khô cằn, thỏ ta chỉ cần cụp đôi tai của mình xuống. Dẫu vậy, xét về tổng thể, rõ ràng sức chịu đựng gian khó của thỏ vẫn còn thua xa so với rùa.

Từ đó, nhà di truyền học Taylor Edwards và các cộng sự đi đến kết luận: Nếu cuộc đua chỉ diễn ra trong thời gian ngắn và thỏ không “chủ quan khinh địch”, thì không có lý do gì để thỏ thua cuộc. Tuy nhiên, nếu cuộc đua diễn ra trong suốt cuộc đời, nhất là trong điều kiện khó khăn thì phần thắng nằm chắc trong tay loài rùa.

BẤT NGỜ TRÊN ĐƯỜNG ĐUA THỰC TẾ

Trên đường đua thực tế, phần thắng sẽ thuộc về ai? Liệu thỏ có “chủ quan khinh địch”? Để có được đáp án rõ ràng, mới đây người ta đã tổ chức cuộc thi chạy giữa một chú rùa và một chú thỏ. Hình ảnh về cuộc đua thú vị này đang được chia sẻ “chóng mặt” trên nhiều nền tảng mạng xã hội.

Bạn có đoán được kết quả không? Thật bất ngờ, hóa ra truyện ngụ ngôn “Rùa và Thỏ” gần như đúng hoàn toàn, vì bên thắng cuộc là chú rùa! Chỉ khác một chút là trong đời thực, chú thỏ không lăn ra ngủ mà cứ dừng lại giữa chừng, thậm chí chẳng buồn chạy nữa.

Ban đầu, cuộc đua diễn ra giống trong truyện ngụ ngôn: Thỏ với tốc độ vượt trội đã dẫn trước rất dễ dàng. Tuy nhiên, sau đó thỏ liên tục nhìn xung quanh và có lúc dừng chạy luôn, trong khi rùa vẫn mãi miết bò với tốc độ chậm nhưng đều đặn để rồi giành chiến thắng.

Rất nhiều “cư dân mạng” bất ngờ trước kết quả cuộc đua. Một số người lý giải rằng, thỏ là loài rất thính nhạy, dễ bị ảnh hưởng bởi âm thanh. Vì vậy, khi nghe tiếng reo của khán giả, thỏ bị mất tập trung, căng thẳng nên mới dừng chạy. Còn rùa chỉ nghe được mức độ âm thanh giới hạn nên ít bị ảnh hưởng bởi tiếng hò reo...

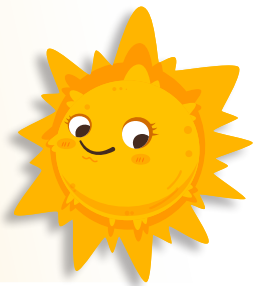
Dù sao, bài học từ truyện ngụ ngôn hay trong cuộc đua thực giữa thỏ và rùa vẫn đúng: Tốc độ là cần thiết, nhưng sự tập trung, kiên trì, chậm rãi mà chắc chắn mới là “chìa khóa” dẫn đến thành công.

MAI HÀ

1001 câu hỏi về BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU (PHẦN 2)

Khí CO₂ là gì?

Khí carbon dioxide (các-bô-níc hay CO₂) là một loại khí quan trọng đối với sự sống trên Trái Đất. Khí này có công thức hóa học là CO₂, trong đó “C” là viết tắt của các-bon và “O” là viết tắt của ô-xy. CO₂ là một trong những loại khí nhà kính giúp giữ lại nhiệt từ Mặt Trời. Nếu không có CO₂ và khí nhà kính khác, nhiệt sẽ thoát hết ra ngoài và Trái Đất sẽ trở nên rất lạnh.

Nhưng các hoạt động của con người như đốt cháy nhiên liệu (than, dầu) và chặt phá rừng đang làm tăng lượng các-bon trong không khí. Điều này khiến Trái Đất nóng lên quá mức, gây ra biến đổi khí hậu.

Nguyên nhân chính gây ra biến đổi khí hậu là gì?

1. Nguyên nhân tự nhiên

Mặt Trời: Khi hoạt động của Mặt Trời thay đổi, nó làm nhiệt độ của Trái Đất thay đổi theo.

Núi lửa: Khi núi lửa phun trào, chúng có thể làm thay đổi thời tiết và khí hậu.

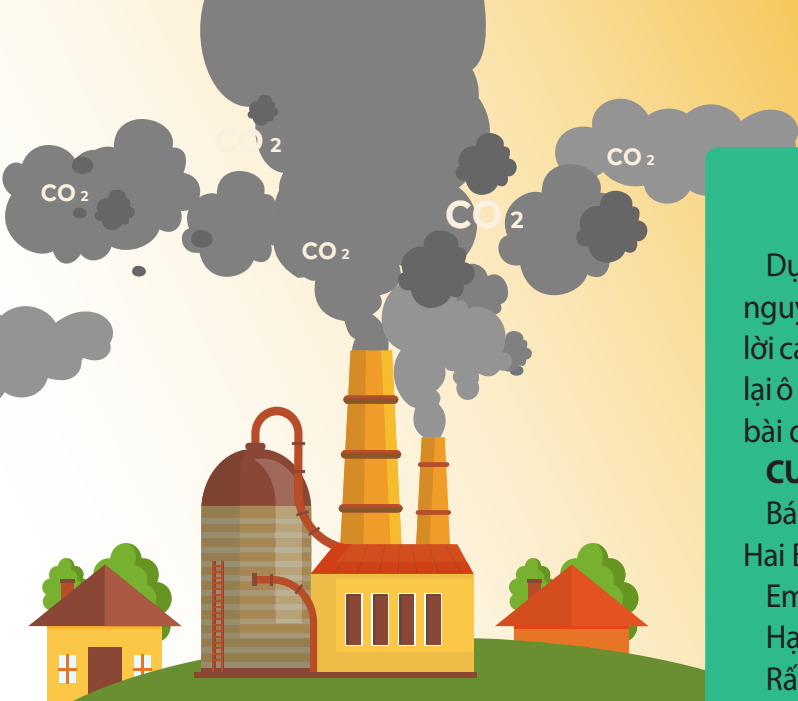
Dòng hải lưu: Những biến động tự nhiên của các dòng nước biển lớn cũng có thể ảnh hưởng đến khí hậu toàn cầu.

2. Nguyên nhân do con người

Trước Cách mạng Công nghiệp (năm 1850), con người không tạo ra quá nhiều khí nhà kính. Nhưng khi Cách mạng Công nghiệp bắt đầu, con người dần sử dụng nhiều than đá, dầu mỏ để chạy máy móc và làm những việc khác. Điều này làm tăng lượng khí nhà kính, trong đó có CO₂ và dẫn đến việc Trái Đất nóng lên.

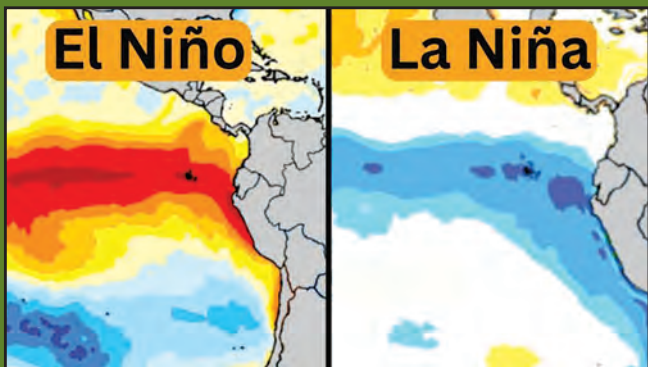

CÁC NGUỒN
PHÁT THẢI KHÍ CO₂

Bạn có biết?

Có hai hiện tượng đặc biệt trong khí hậu là El Nino và La Nina. Khi El Nino xảy ra, nước biển ở Thái Bình Dương trở nên ấm hơn, còn La Nina làm nước biển lạnh hơn. Cả hai hiện tượng đều có thể gây ra mưa bão hoặc thay đổi nhiệt độ ở nhiều nơi trên toàn thế giới.

THÔNG MINH “RINH” QUÀ

Dựa vào những kiến thức của mình về nguyên nhân gây ra biến đổi khí hậu, hãy trả lời các câu hỏi dưới đây, sau đó cắt hoặc chụp lại ô phiếu đã điền đầy đủ thông tin, đính kèm bài dự thi rồi gửi về địa chỉ:

CUỘC THI THÔNG MINH “RINH” QUÀ

Báo Khoa học Khám phá, số 5 Hòa Mã, Hai Bà Trưng, Hà Nội.

Email: quahot.kp@gmail.com

Hạn cuối gửi bài: 18/12/2024.

Rất nhiều phần quà hấp dẫn đang chờ các bạn đó! Cùng thử sức thôi nào!

Câu 1: Hiệu ứng nhà kính là?

A. Khả năng giữ nhiệt tỏa ra ngay phía trên bề mặt Trái Đất của các khí nhà kính.

B. Khả năng phát lượng nhiệt trên bề mặt Trái Đất trở lại bầu khí quyển của các khí nhà kính.

C. Khả năng giữ nhiệt tỏa ra ngay phía trên bề mặt Trái Đất và phát lượng nhiệt được giữ đó trở lại bầu khí quyển của các khí nhà kính.

D. Khả năng làm Trái Đất nóng lên.

Câu 2: Hiệu ứng nhà kính xảy ra ở đâu?

A. Trong rừng.

C. Trên núi cao.

B. Trong đất.

D. Trong khí quyển.

Câu 3: Khí carbon dioxide có công thức hóa học là gì?

A. CO.

C. O₂.

B. C.

D. CO₂.

PHIẾU DỰ THI THÔNG MINH “RINH” QUÀ (KHKP 47)

Họ và tên:

Lớp: Trường (quận huyện, thành phố/tỉnh):

Địa chỉ gia đình (phường xã, quận huyện, thành phố/tỉnh):

Điện thoại liên hệ:

Đáp án: Câu 1: Câu 2: Câu 3:

TIẾNG GÌ?

Tú: Mỗi sáng ngủ dậy, tớ đều nghe thấy tiếng chim hót. Tớ thấy tâm hồn vô cùng thư thái và nhẹ nhàng. Thế còn cậu thì sao?

Phương: Với tớ, âm thanh khiến tớ thích nhất chính là tiếng “xèo xèo” khi mẹ tớ... nấu đồ ăn sáng.

Tú: Ặc... Ặc...!!!

HỎI KHÓ

Em gái: Anh ơi, sao con mèo nhà mình lại không... sủa giống như chó ạ?

Anh trai: Vì mèo không biết sủa mà em.

Em gái: Vậy sao con chó lại không kêu “meo meo” ạ?

Anh trai: Hừm!!!

CÓ GÌ MỚI?

Ben hỏi Na:

- Hôm nay cậu không có gì mới à?

- Là sao?

- À, tại tớ thấy ngày nào cậu cũng có một món đồ ăn vặt mới, nay cậu vẫn mời tớ món hôm qua “măm” rồi.

- !!!?

LẮM LEM

Tí: Cậu có muốn nghe một truyện cười kiểu mới không? Kiểu lằm lằm í.

Tèo: Cậu mới sáng tác à? Kể tớ xem nào.

Tí: Chuyện là có một con ngựa màu trắng toát. Nó đang đi thong dong thì chẳng may ngã xuống một vũng bùn đen sì. Thật là lằm lằm! Hết chuyện!

Tèo: Hả???

LINH SANG

(Ba Đình, Hà Nội)

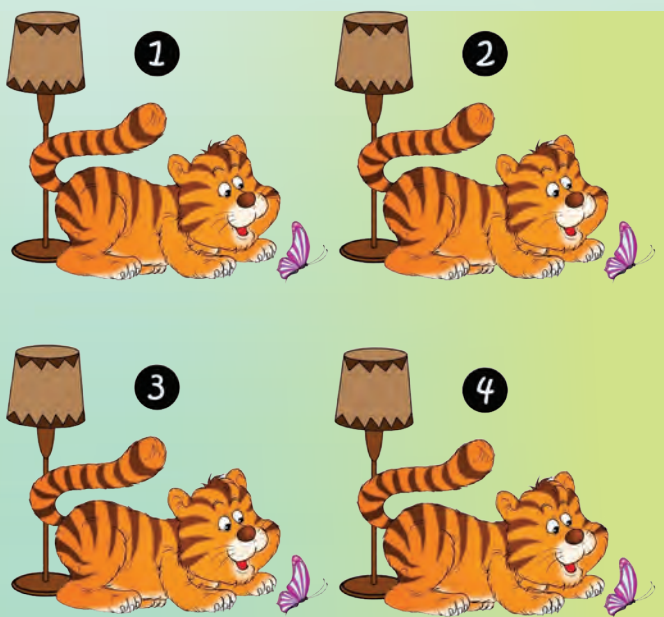
Tranh vui . Tranh vui

Tìm điểm khác biệt

MÈO CON NGỊCH NGỘM

Bạn có tìm
ra được hình
khác biệt so
với những hình
còn lại không?

Ngộ nghĩnh động vật

VUI CÙNG CAPYBARA

Bộ trang phục
"nhền nhện" này
có hợp với tớ
không nhỉ?

Tặng bạn
"iu" một trái
tim cà rốt nè!

Mát mẻ,
sảng khoái
quá đi!

Siêu
chưa
nè!

TRAO THƯỞNG ĐÂY!

THI NHANH GIÀNH GIẢI PHƯƠNG TIỆN ĐƯỢC ƯU TIÊN (KHKP 19+20)

Đáp án C: *Tại nơi đường sắt cắt đường bộ,
quyền ưu tiên thuộc về các phương tiện đường
sắt.*

Chúc mừng các bạn có tên sau được nhận
thưởng kỳ này:

1. Đỗ Minh Quang (lớp 1A2, trường TH Đại Mỗ,
Nam Từ Liêm, Hà Nội)

2. Nguyễn Tường Vy (lớp 4A10, trường TH Đại
Kim, Hoàng Mai, Hà Nội)

3. Vũ Cát Tường Vy (lớp 1A7, trường TH Lê Quý
Đôn, Hà Đông, Hà Nội)

4. Dương Nam Sơn (lớp 3E, trường TH Khương
Mai, Thanh Xuân, Hà Nội)

5. Đỗ Ngọc Linh (lớp 5C, trường TH Quỳnh Lôi,
Hai Bà Trưng, Hà Nội)

6. Nguyễn Quang Thái Anh (lớp 2B, trường
TH Xuân Mỹ, Nghi Xuân, Hà Tĩnh)

7. Hoàng Lê Nguyên Bảo (lớp 4C, trường TH
Cương Gián 1, Nghi Xuân, Hà Tĩnh)

8. Phùng Tuấn Vũ (lớp 2I, trường TH Trường Thi,
TP Vinh, Nghệ An)

9. Nguyễn Thị Quỳnh Như (lớp 2I, trường TH
Trường Thi, TP Vinh, Nghệ An)

10. Phan Văn Dũng (lớp 5A, trường TH Hà Huy
Tập 1, TP Vinh, Nghệ An).

★ **HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH**
★ **ĐƠN VỊ ANH HÙNG LAO ĐỘNG**

Tòa soạn

Số 12, Hồ Xuân Hương, Hai Bà Trưng, Hà Nội

Số 3, Nguyễn Quý Đức, Thanh Xuân, Hà Nội

ĐT: (024) 39438390 - (024) 38226036

Số 5, Hòa Mã, Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (024) 39713133 - (024) 39722082 - Fax: (024) 39766040

Email: baonhidong.twd@gmail.com - toasoan@thieunien.vn

Tổng Biên tập:

Nguyễn Phan Khuê

Phó Tổng Biên tập:

Phan Việt Hùng

Trần Thị Thu Hiền

Trần Thị Lan Phương

Đỗ Thị Thanh Bình

Tổng Thư ký Tòa soạn:

Phạm Định Thi

Thực hiện: Vũ Đắc - Nguyễn Nga - Văn Trang

Mỹ thuật: Thục Quyên

Liên hệ Phát hành:

ĐT: (024) 38226002

Phạm Dũng (0915628562) - Minh Dương (0985667805)

Liên hệ Quảng cáo:

(024) 39713133 (máy lẻ 222)

Hồng Văn (0912265453)

Văn phòng phía Nam:

Số 1, Cao Thắng, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh

ĐT: (028) 38307255 - Fax: (028) 38307254

(028) 38306884 - Fax: (028) 38392563

Văn phòng miền Trung:

Số 50, Phan Châu Trinh, TP. Đà Nẵng

ĐT: (0236) 3863503 - Fax: (0236) 3863503

Số 80, Hùng Vương, TP. Đà Nẵng

ĐT: (0236) 3826201

Văn phòng Nam Trung Bộ:

Số 91, Nguyễn Trãi, TP. Nha Trang, Khánh Hòa

ĐT: (0258) 3510246 - Fax: (0258) 3511166

Văn phòng tại Huế:

Số 22B, Lê Lợi - ĐT và Fax: (0234) 3831012

Văn phòng Đại diện Phát hành tại Hải Phòng:

244 Lê Lợi, Hải Phòng - ĐT: (0225) 3847944.

Giấy phép xuất bản số 29/GP-BTTTT

do Bộ TTTT cấp ngày 20-1-2020

In tại Công ty TNHH MTV In Táp Chí Công Sản

KHKP số 47 (992) ra ngày 20-11-2024

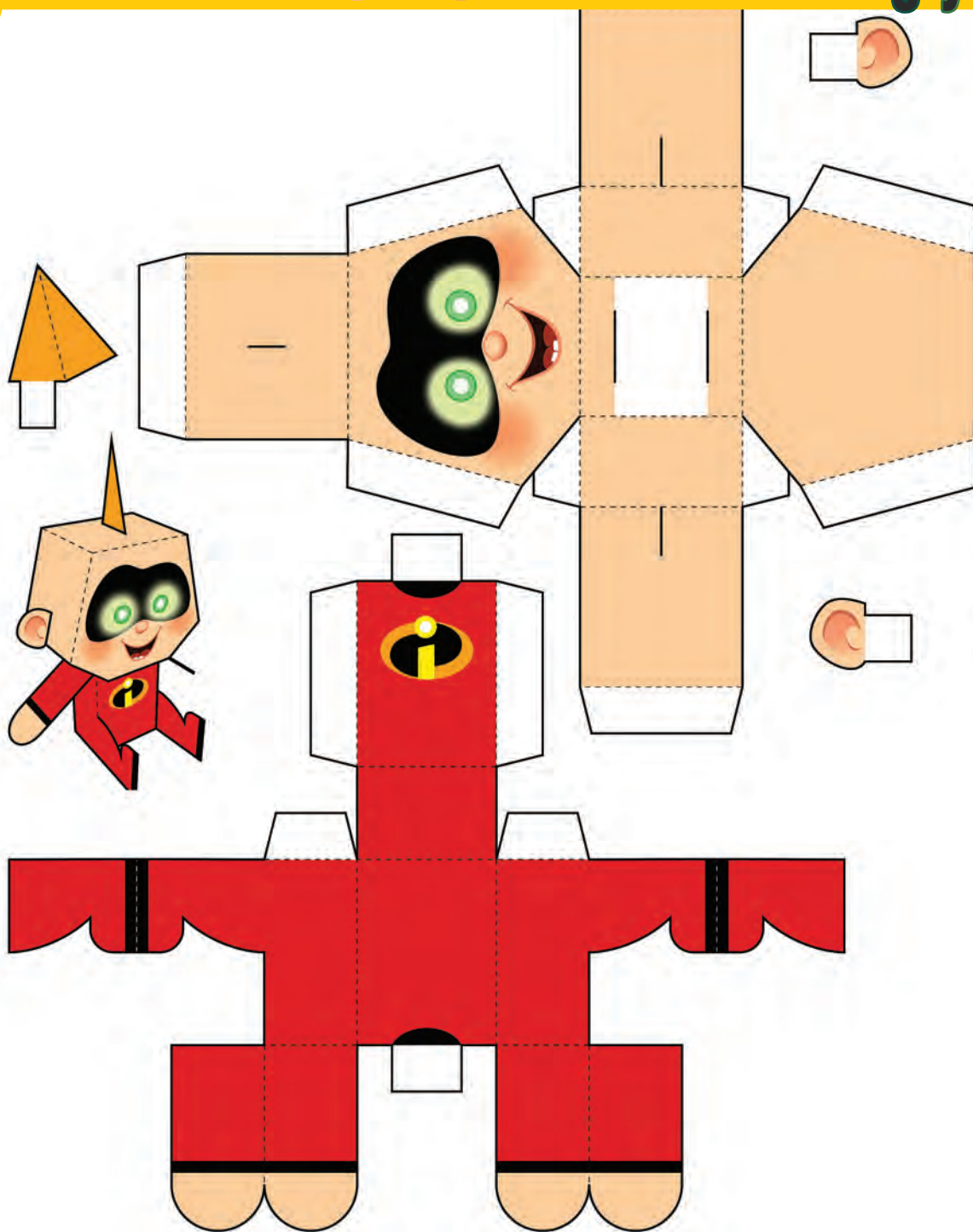
Báo điện tử: **thieunien.vn**

Giá: 10.000 đồng

Mua 1 tờ báo KHKP là bạn đã góp một khoản tiền nhỏ cho
Chương trình Bảo Đới kết nối yêu thương vì bạn nghèo vượt khó.

TỦ ĐỒ CHƠI

Em út JACK PARR đáng yêu

QUÉT MÃ QR - ĐẶT BÁO THẬT HAY. HOTLINE ĐẶT BÁO: 0901966566

CÙNG LỊCH TẾT CHU DU MỘT VÒNG VIỆT NAM VÀ THẾ GIỚI

**ĐÓN CHỜ
NHỮNG BỘ LỊCH
“MÃI ĐỈNH”
CHÀO NĂM MỚI
2025**

Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng chào năm mới Ất Tỵ 2025 với hai bộ Lịch Tết siêu ấn tượng. Để tỏ bật mí xú xiu cho các cậu biết nhé!

**BỘ LỊCH
VĂN HÓA DÂN GIAN**

Loạt tranh vẽ đậm đà giá trị văn hóa, thổi bùng sắc màu nghệ thuật dân gian Việt Nam, cùng với đó là sự pha trộn tài tình giữa nội dung nhân văn, sáng tạo và mang tinh thần dân tộc mạnh mẽ kèm theo những thông điệp xinh xắn bằng thơ sẽ xuất hiện trên bộ lịch này.

Điểm đặc biệt của bộ lịch văn hóa dân gian năm nay là chúng mình sẽ được chơi chữ qua những “gian hàng” lễ hội, ẩm thực, trò chơi được thể hiện bằng vần thơ con chữ dễ nhớ dễ thuộc. Với từng trang lịch, chúng mình sẽ có cơ hội được du ngoạn qua từng vùng lễ hội, cảnh đẹp, văn hóa khác nhau.

**BỘ LỊCH
BỐN MÙA LỄ HỘI**

Một năm mới rộn ràng lại đến trong sự hào hứng mong chờ của tất cả mọi người. Chiếc phi thuyền không gian của “biệt đội hoạt hình” đã đáp xuống Trái đất đưa các bạn nhỏ chu du khắp hành tinh, hòa mình vào các lễ hội rực rỡ sắc màu để học hỏi thêm biết bao điều mới lạ, hấp dẫn.

Phi hành đoàn của chúng ta sẽ có sự góp mặt của rất nhiều người bạn thân quen trong các siêu phẩm “bom tấn” của thế giới: Kungfu Panda, Inside Out 2... cùng rất nhiều nhân vật khác. Bí mật sẽ được bật mí trong bộ lịch xinh lung linh này. Hãy cùng những người bạn tuyệt vời của chúng ta khởi hành cho năm mới Ất Tỵ 2025 thật rực rỡ!

Các bạn còn chần chờ gì nữa mà không rinh ngay một bộ lịch cho năm Ất Tỵ sắp tới nhỉ?

**GIÁ BÁN:
30.000 ĐỒNG/
BỘ LỊCH**

Bạn có thể đặt mua trực tiếp tại trường học, bưu điện và Tòa soạn báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng.

Hotline: Mr. Lê Phương 0913002512 - Mr. Phạm Dũng 0915628562 - Ms. Tâm Thu: 0989081458 - Ms. Huyền Trang: 0979946322